

HOE HELP IK MIJN KIND KIEZEN?

Studiekeuzetips voor ouders

let's change
YOU. US. THE WORLD.

DE HAAGSE
HOGESCHOOL

Inleiding

Hoera! Jouw kind wil binnenkort gaan studeren.
Maar waar? En welke studie dan?

Het is voor veel aankomende studenten niet gemakkelijk om een studiekeuze te maken. Zoveel verschillende hbo-opleidingen, een arbeidsmarkt die steeds verandert en onzekerheid over de toekomst. Allemaal factoren die het kiezen van een studie niet eenvoudiger maken. Als ouder wil je er zijn voor je kind. Dan is het handig als je weet wat studeren aan het hbo eigenlijk inhoudt. En dat je weet hoe je jouw kind kunt ondersteunen bij het maken van een goede studiekeuze.

In dit boekje van het Study & Career Centre van De Haagse Hogeschool lees je alles over studeren op het hbo. Ook vind je informatie over het studiekeuzeproces. Het maken van een keuze kost tijd. Hoe eerder jouw kind hiermee begint, hoe beter. Samen in gesprek gaan, de juiste vragen stellen, proberen uit te vinden waar de passie van je kind ligt: in dit boekje vind je praktische tips en adviezen.

Extra leuk: in dit boekje staan niet alleen tips voor jezelf, maar ook nuttige adviezen voor jouw kind. Achter in het boekje vind je de tien belangrijkste. Knip ze uit, hang ze op, praat erover!

Inhoudsopgave

Inleiding	3	4. Studiekeuzeactiviteiten	17
1. Wat is hbo-onderwijs?	4	De Haagse Hogeschool	
Onderwerpen op een rijtje		Wij helpen jou en jouw kind graag kiezen	
2. Het keuzeprocess	7	5. Studeren aan De Haagse	21
Hoe je kind een studie kiest		Ondersteuning tijdens de studie	
3. Wat kun je doen?	9	10 studiekeuzetips	22
3.1 Samen in gesprek, hoe werkt dat?	10	Voor aanstormende studenten	
3.2 Praktische tips: concreet aan de slag	12		
3.3 Valkuilen bij de studiekeuze	13		
3.4 Een tussenjaar?	15		

Wat is hbo-onderwijs?

Onderwerpen op een rijtje

Een hbo-opleiding is niet niks. Maar waar kiest jouw kind dan eigenlijk voor? Hieronder vind je de belangrijkste onderwerpen die horen bij studeren aan het hbo.

Kan iedereen naar het hbo?

Iedereen met een havo-, vwo- of mbo4-diploma kan studeren op hbo-niveau. Toch betekent het niet dat aankomende studenten aan elke opleiding kunnen beginnen. Vaak hebben hbo-scholen aanvullende toelatingseisen: een bepaald profiel, een positief resultaat op toetsen en bij sommige opleidingen is er sprake van een loting. In dat laatste geval is niemand automatisch verzekerd van een opleidingsplek. Check daarom altijd goed wat de toelatingseisen per opleiding zijn.

Hoe ziet een hbo-studie eruit?

In het hbo-onderwijs hebben we het over blokken en semesters. Zo ook aan De Haagse Hogeschool. We werken met 4 blokken van 10 collegeweken en elk blok wordt afgerond met een tentamen. Een semester is een ander woord voor een half collegejaar. Sommige vakken duren een blok, maar soms beslaan ze een heel semester.

Bij een hbo-opleiding hoort een stage, die meestal plaatsvindt in het derde jaar (er zijn ook opleidingen waar de stage al eerder begint). Afhankelijk van de opleiding krijgen studenten naast theoretisch onderwijs ook praktijklessen, gastcolleges van experts uit het werkveld en bezoeken ze bedrijven. Door minors (keuzevakken) in het

derde en vierde jaar te volgen, verdiepen en verbreden studenten hun kennis. Soms kan dat ook in het buitenland. Aan het eind van de studie voeren laatstejaars een afstudeeropdracht uit en schrijven een eindschrift.

Welke opleidingsvarianten bestaan er?

Studeren aan het hbo kan op verschillende manieren:

- **Voltijd studeren:** overdag lessen of (werk)colleges volgen, ongeveer 40 uur per week. Dit komt neer op minimaal 20 contacturen. Daarnaast studeren studenten zelfstandig en werken ze samen aan groepsopdrachten. Voltijdopleidingen aan De Haagse Hogeschool duren 4 jaar. Speciaal voor vwo'ers bieden we een aantal 3-jarige trajecten aan met een internationaal karakter.
- **Deeltijd studeren:** deeltijdstudenten gaan in het algemeen één of twee (vaste) avonden per week naar de hogeschool. Bij sommige opleidingen krijg je overdag college. Als deeltijdstudent combineer je studeren vaak met een (volledige) baan. In de meeste gevallen moet je tijdens je opleiding relevante werkervaring opdoen.
- **Duaal studeren:** een duale opleiding is een combinatie van studeren en werken. Je bent in dienst bij een bedrijf of organisatie. Bij sommige opleidingen start je meteen met de combinatie werken en studeren. Andere opleidingen schakelen halverwege over op duaal studeren.
- **Associate degree:** de Associate degree (Ad) is een tweejarige studie in het hoger beroepsonderwijs (hbo) en zit qua niveau tussen een mbo-4 en een hbo-bachelor in. Als je de Associate degree hebt afgerond, kun je doorstromen naar een hbo-bachelor, of gaan werken.

Welke lessen krijgt jouw kind op het hbo?

Tijdens een studie aan het hbo krijgen studenten hoorcolleges. Tijdens die colleges leggen docenten theorie uit en gebruiken ze ondersteunend beeldmateriaal. Werkcolleges zijn anders van aard: daarin werken docent en studenten aan opdrachten en brengen de theorie in praktijk. In werkcolleges maken studenten opdrachten die direct uit het werkveld kunnen komen, leren ze samen te werken (zoals ze ook in het werkende leven gaan doen) en kunnen ze vragen stellen. Ook doen studenten praktische vaardigheden op tijdens practica. Denk aan presenteren, helder communiceren en samenwerken.

Welke toetsvormen komen voorbij?

De meest voorkomende toetsvormen zijn tentamens, opdrachten, verslagen en presentaties. Aan de toetsingsmomenten worden studiepunten verbonden. Die heten ook wel ECTS (afkorting voor European Credit Transfer System). Ieder studiepunten staat voor 28 uur studie. Als studenten een vak hebben behaald, ontvangen ze de ECTS die daarbij horen. Een vak ter waarde van 3 studiepunten vraagt dus om $28 \times 3 = 84$ uren (lessen op school en zelfstudie).

Hoeveel studiepunten moet jouw kind halen?

Het eerste jaar van een hbo-opleiding heet een propedeusejaar. In ieder studiejaar zijn er 60 studiepunten te behalen. Aan het eind van het eerste jaar ontvangt elke student een studieadvies. Hoeveel studiepunten er behaald moeten worden in het eerste jaar om de opleiding te vervolgen staat per opleiding vermeld in de onderwijs- en examenregeling. Wanneer een student te weinig studiepunten behaald, dan volgt een negatief bindend studieadvies (nbsa). Dat betekent dat de student niet mag beginnen aan het tweede studiejaar en moet stoppen met de opleiding. Let op dat de studielast in jaar 2 zwaarder wordt als er vakken vanuit jaar 1 doorschuiven.

Wat kost studeren?

Studeren is een investering voor de toekomst en kost geld. De kosten voor onderwijs bestaan uit collegegeld, studieboeken en wellicht een laptop. Het collegegeld kan bij veel hogescholen (in elk geval aan De Haagse) in één keer of in termijnen worden betaald en varieert per jaar. Kijk online wat de hoogte is van het collegegeld. Ook boeken kunnen per blok worden aangeschaft om studiekosten te spreiden.

Vergeet ook overige kosten niet

Woont je kind nog thuis, of juist op kamers? Moet je kind reizen om op school te komen? Ook die randzaken kosten geld. Informeer bij de opleiding of er extra kosten zijn voor bijvoorbeeld studiereizen of een verblijf in het buitenland. Bij de Engelstalige internationale opleidingen kan een stage in het buitenland namelijk een vereiste zijn.

Het keuzeproces

Hoe je kind een studie kiest

2

Een studie kiezen is een proces. Dat proces vraagt tijd en investering van je kind (en van jou). Tijdens dat proces doorlopen kiezers verschillende stappen. Hieronder beschrijven we die:

1. ORIËNTATIE

Onderzoekende vragen stellen en beantwoorden.

Je kind vraagt zich af: wat wil ik, wat kan ik en waar word ik blij van? Hier ligt de basis van de zoektocht naar een passende studie. En dat terwijl deze stap vaak vergeten wordt. Als ouder is het dus belangrijk om uitgebreid de tijd te nemen voor deze oriëntatie. Denk mee en blijf vragen stellen. Wat drijft jouw kind? Wanneer zie je jouw kind stralen? Denk ook in richtingen als hobby's, bijbaantjes of gebeurtenissen uit het verleden. Tijdens de oriëntatie hoef je nog niet in opleidingen of concrete beroepen te denken, maar vooral in interesses. Alles kan en mag.

2. VERKENNEN

Op jacht naar informatie.

Zijn de interesses en kwaliteiten goed in kaart gebracht? Dan volgt de verkenning. Bespreek welke bedrijven, organisaties en functies je kind leuk of boeiend vindt. Trekt een organisatie als KLM, Amnesty International, of ziet je kind zich wel in de Tweede Kamer rondwandelen? In deze verkenningsfase vormt je kind (samen met jou) een beeld van de opleidingen in de sectoren of branches die interessant kunnen zijn. Verzamel voldoende informatie om hier goed zicht op te krijgen. Dat kan online of op een Open Dag.

3. VERDIEPEN

Dieper in de inhoud duiken.

Zodra jouw kind voldoende informatie heeft verzameld, gaat het keuzep proces langzaam richting beslissen. De verdiepingsfase is belangrijk om de initiële keuze (gebaseerd op gevoel) ook inhoudelijk te kunnen onderbouwen. Stimuleer je kind om een dag met een student uit het hbo mee te lopen om te ervaren hoe het er in het echt aan toe gaat of door in gesprek te gaan met studenten die de opleiding al volgen. Hoe ziet de opleiding eruit? Wat doet je kind op een gemiddelde dag? Welke boeken moeten er worden aangeschaft? Wordt je kind warm van de vakken?

BESLISSEN

En dan richting de laatste fase: beslissen. Het keuzemoment is daar. Inschrijven maar! De deadline hiervoor is 1 mei. Ga hiervoor naar www.studielink.nl

Wat kun je doen?

Hoe ondersteun je jouw kind bij het maken van een studiekeuze?

3

Alle ouders willen het beste voor hun kind(eren). Onbewust en vanuit positieve intenties kun je de studiekeuze van je kind beïnvloeden. Het is belangrijk dat je jezelf dat realiseert. Als je kind gaat beslissen, houd dan in de gaten of het echt de keuze van je kind is. Soms maken ze een beslissing die niet altijd uit hun hart komt. En dat is zonde.

3.1 Samen in gesprek, hoe werkt dat?

Het belangrijkste in het studiekeuzeproces is misschien wel: wees een gelijkwaardige gesprekspartner voor je kind en probeer niet te oordelen. Dromen mag en onbereikbare dingen zijn misschien niet zo onbereikbaar als ze lijken. Maak alles bespreekbaar. Wees nieuwsgierig en vraag door: wat maakt een opleiding leuk of niet leuk? Wat betekent 'leuk' eigenlijk? Wat is er interessant? Boeiend? En wat maakt dat dat zo is? Probeer alleen maar open vragen te stellen. Overigens is het heel normaal dat je kind soms weer terug bij af lijkt. Dat hoort erbij. Een studie kiezen doe je niet zomaar.

Kiezen is niet gemakkelijk

Bespreek met je kind dat een keuze maken moeilijk is. Soms zit een emotie of een frustratie in de weg. Sommige leeftijdsgenoten lijken al goed te weten welke richting ze op willen, terwijl jouw kind dat nog niet weet. En er zijn ook zoveel opleidingen! Maak dit bespreekbaar; zo ontstaat ruimte. Als je kind emoties of frustraties wegdrukt of onbenoemd laat, kan weerstand tegen het kiezen zelf ontstaan. Terwijl het zo belangrijk is dat je kind zoekt en kiest vanuit persoonlijke interesses en talenten.

Begin!

Je kind moet ergens beginnen. En jij dus ook. Ga samen naar een museum, lezing of film. Praat over onderwerpen waar je kind graag over praat, die je kind leest of bekijkt. Wanneer je stralende ogen ziet als jullie het over een bepaald onderwerp hebben, ga daar dan op in. Daar gebeurt iets, vraag door. En o ja, niet overreguleren, loslaten is een kunst.

3.2 Praktische tips: concreet aan de slag

Na bovenstaande tekst denk je wellicht: hoe doe ik dit allemaal? Daarom vind je hieronder enkele praktische tips. Handvatten waar jij en je kind hopelijk iets aan hebben. Zie je door de bomen het bos niet meer? Keer dan altijd terug naar de interesses van je kind (naar de oriëntatiefase, stap 1 op pagina 8).

- › Plan in het (voor)eindexamenjaar alvast Open Dagen en andere voorlichtingsactiviteiten in van diverse hogescholen. Of moedig je kind aan om te gaan en misschien samen met een vriend of vriendin (als je niet mee mag). Probeer het overzichtelijk te houden en ga vooral voor de opleidingen die aansluiten bij de interesses van je kind.
- › Maak tijd om een paar keer samen rustig te gaan zitten voor de studiekeuze. Vraag niet te vaak: 'weet je het al?'. Dit kan averechts werken.
- › Stimuleer je kind om vragen te stellen aan bekenden in de familie- of vriendenkring. Denk aan vragen als: wat vind je het meest interessant in je functie en waar heb je het meeste moeite mee? Hoe ziet een gemiddelde werkdag eruit? Hoe ben je terechtgekomen op de plek waar je nu zit?
- › Probeer je kind te motiveren om een dag mee te lopen bij een organisatie die interessant lijkt. Pas dan wordt het beroep echt tastbaar en is je kind in staat zich een beeld te vormen van een sector, beroep en bijbehorende werkzaamheden. Want ja, bij verpleegkunde moet je iemand wassen. En bij accountancy praat je met directeurs en managers.
- › Geef je kind het woord tijdens de Open Dagen en stel samen van tevoren alvast een aantal vragen op. Doe zelf een stapje terug.
- › Maak foto's en bespreek de Open Dag na. Wat was jullie gevoel bij het gebouw, de opleidingen, de studenten en docenten?

Stel: jouw kind vindt communicatie en fotografie interessant.

Moet er dan gekozen worden tussen die twee interesses, of bestaat er een studie waar taal, beeld en media te combineren zijn? Voor dit soort vragen zijn studiekeuzeadviseurs ook een zeer geschikte vraagbaak.

3.3 Valkuilen bij de studiekeuze

Soms kunnen gedachten of overtuigingen een studiekeuze in de weg staan. Overtuigingen die ervoor zorgen dat aankomende studenten niet voor een bepaalde richting of opleiding kiezen, terwijl ze dat diep in hun hart wel zouden willen. Lees onderstaande stellingen eens door en bespreek ze met je kind.

“ Ik kies een brede studie, dan kan ik nog alle kanten op. Ik kan dan altijd later nog kiezen. ”

Een brede studie kan goed uitpakken. Maar een brede studie kan ook uitstel zijn van gericht kiezen. Misschien is de studie zo breed dat je kind door de bomen het bos niet meer ziet. De motivatie voor de studie is dan snel verdwenen. Zet de voor- en nadelen samen eens goed op een rijtje. Vindt je kind heel veel dingen leuk? Dan kan een brede studie juist weer goed zijn. Zorg er in dat geval voor dat je kind zich bewust is van die breedheid en daar dus ook daadwerkelijk voor kiest.

“ Ik kies alleen studies waarmee ik meer kans heb op een baan. ”

De banenmarkt verandert constant. Studenten worden opgeleid voor banen die nu nog niet bestaan en misschien zijn andere banen juist weer verdwenen als je kind afstudeert. Die constante verandering vraagt om competenties als flexibiliteit, creativiteit en ondernemerschap. Studenten moeten leren om kansen te zien en te creëren. Vraag tijdens een Open Dag welke minoren je kind kan kiezen. Met een minor kan je kind zich later in de studie specialiseren op de arbeidsmarkt.

“ Straks zit ik voor de rest van mijn leven aan deze keuze vast. ”

Een studie kiezen kan voor jongeren voelen alsof ze er voor de rest van hun leven aan vast zitten. Dit hoeft natuurlijk niet. Blijven doorleren is altijd mogelijk, ook via een werkgever.

3.4 Een tussenjaar?

Steeds vaker kiezen jongeren voor een tussenjaar. Bijvoorbeeld omdat ze nog niet weten wat ze willen studeren, en wel goed gemotiveerd aan een opleiding willen beginnen.

Mooie ervaring

Een reis of baan tijdens een tussenjaar kan een mooie bijdrage leveren aan de persoonlijke ontwikkeling van je kind. Denk bijvoorbeeld aan de ontwikkeling van competenties als zelfstandigheid, discipline en verantwoordelijkheidsgevoel. Daarnaast kan een tussenjaar een ervaring zijn die leidt tot nieuwe inspiratie. Misschien komt je kind er zo achter wat voor hem of haar belangrijk is in het leven. Dat zijn lessen die niet altijd in de schoolbanken worden opgedaan. Bovendien staan de werk- en reiservaringen goed op het cv. Toch zijn er ook jongeren (of ouders) die er anders over denken. Een veelgehoorde opmerking is: 'Ik neem geen tussenjaar, want daarna ben ik uit mijn studieritme, of dan ben ik te oud'. Dit verschilt uiteraard per kind.

Plannen

Bespreek goed of een tussenjaar een reële optie is. Is dat zo? Maak dan van tevoren een plan en praat met je kind over de invulling en planning van het tussenjaar. Denk aan (een deel van het jaar) werken, reizen of bijvoorbeeld een taalcursus volgen of rijlessen nemen. Zet dan ook meteen de data voor de Open Dagen, Meelopen en Proefstuderen in de agenda.

“ Ik heb vwo gedaan dus ik moet naar de universiteit, anders is het zonde. ”

Het middelbareschoolniveau is niet allesbepalend voor de keuze die daarna komt. Het kan zijn dat een praktische hbo-studie veel beter bij je kind past dan een theoretische studie aan de universiteit. Bovendien is een universitaire master ook na een hbo-opleiding nog een optie.

“ Ik kies een studie waarmee ik later veel geld verdien. ”

Laat geld in het keuzeproces niet de leidende factor zijn. Mensen die goed zijn in wat ze doen en daarin plezier hebben, krijgen dat vrijwel altijd uitbetaald in een passend salaris.

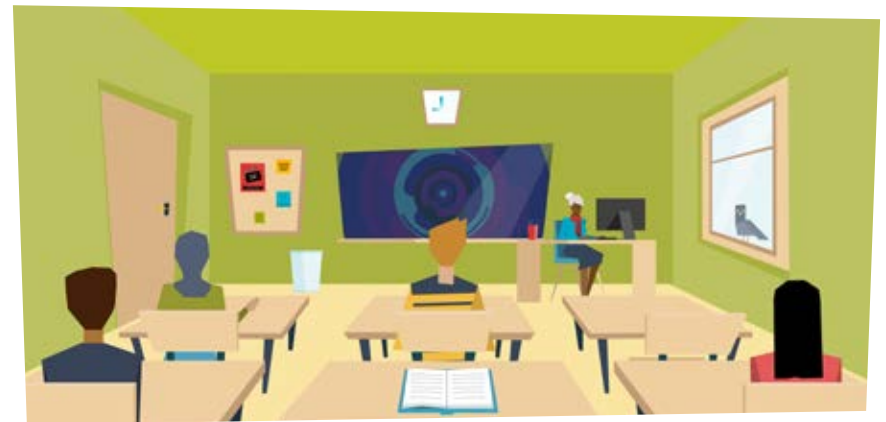

Studiekeuzeactiviteiten

De Haagse Hogeschool

Wij helpen je en jouw kind graag kiezen

De Haagse Hogeschool biedt verschillende Studiekeuzeactiviteiten om studiekeuzers zo goed mogelijk te ondersteunen. Op onze website www.hhs.nl/studiekeuze kunnen geïnteresseerden zich aanmelden voor die activiteiten en vind je de actuele data.

Online game Future You

Speel onze online game Future You en kom er achter welke interessegebieden het beste aansluiten bij jou. Daarmee kan je verder aan de slag met het zoeken naar een opleiding.

dehaagsehogeschool.nl/futureyou

Open Dag

Een aantal keer per jaar kan je met je kind naar de Open Dag van De Haagse Hogeschool. Hier kan je vragen stellen, de sfeer in het gebouw proeven en studenten en docenten ontmoeten.

Alle informatie is te vinden op dehaagsehogeschool.nl/opendag

Meelopen

Een dag Meelopen is anders dan het aangepaste programma van de dag Proefstuderen. Je kind ervaart écht hoe het is om op De Haagse te studeren, volgt echte colleges, zit bij echte werkgroepen en ziet hoe studenten met elkaar en met docenten omgaan. Het programma is zoals het is. Ook leuk: je kind wordt de hele tijd begeleid door een van de huidige studenten. Alles over Meelopen is te vinden op dehaagsehogeschool.nl/meelopen

Inspiratiepad

Nog geen idee wat je wilt studeren? Kom dan tijdens onze Open Dag naar ons Inspiratiepad om ideeën op te doen. In het Inspiratiepad doorloop je op een creatieve manier een aantal studiekeuzestappen. Dit kan de basis vormen voor jouw studiekeuze. De studiekeuzeadviseurs van De Haagse Hogeschool zijn er om met je mee te denken. Je vindt het Inspiratiepad tijdens de Open Dag op de hoofdvestiging.

Proefstuderen

Tijdens onze Proefstudeerdagen kan je een dagje ervaren hoe een studie is. Het verschil met de Meelooopdag? Het programma van de Proefstudeerdag is speciaal voor jou op maat gemaakt. Je volgt dus niet de standaardlessen, maar lessen die de docenten hebben samengesteld om jou een beeld van de studie te geven. Ze laten je kennismaken met verschillende soorten lessen, bijvoorbeeld een hoorcollege. Net als de Meelooopdag is ook de Proefstudeerdag gratis te volgen. Meer informatie over onze proefstudeerdagen en hoe je je aan kunt melden vind je op dehaagsehogeschool.nl/proefstuderen

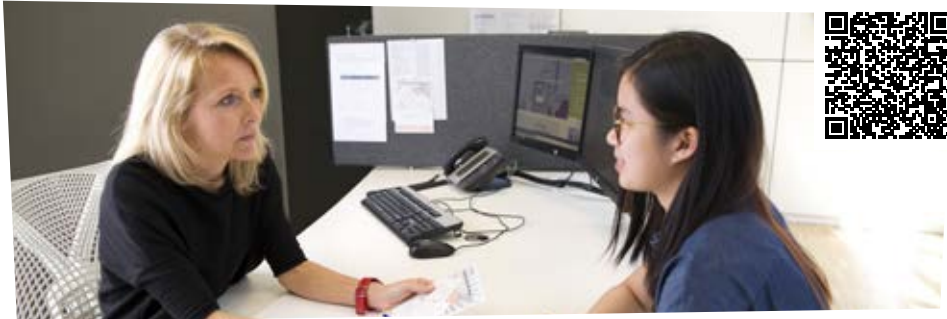
Studiekeuzeworkshops

Heeft je kind nog geen idee welke keuze de juiste is, of wordt er getwijfeld over 2 of meer opleidingen? Tijdens de studiekeuzeworkshops van De Haagse krijgen jongeren met praktische opdrachten meer inzicht in hun opleidingskeuze.

Studiekeuzegesprek

Bespreekt je kind vragen of twijfels het liefst in een persoonlijk gesprek? Dan denken de studiekeuzeadviseurs bij het Study & Career Centre graag mee om de interesses in kaart te brengen. Vul het contactformulier in via de website.

Wil je weten wanneer de workshops plaatsvinden en hoe je kunt aanmelden?

dehaagsehogeschool.nl/studiekeuzeworkshops

CONTACT

Study & Career Centre
De Haagse Hogeschool
Johanna Westerdijkplein 75,
2521 EN Den Haag

Ovaal 1.10
(1^e etage, boven de hoofdingang)
studiekeuzeadviseur@hhs.nl

Studeren aan De Haagse

Ondersteuning tijdens de studie

Niet alleen voor de studie, maar ook tijdens de opleiding biedt De Haagse Hogeschool ondersteuning. Vanaf de start van de opleiding krijgt je kind een studieloopbaanbegeleider toegewezen. Soms willen studenten zaken liever vertrouwelijk bespreken. Dan kunnen ze terecht bij een decaan of studentendecaan.

Studentenpsycholoog en studentendecaan

Bij de studentendecaan kan je kind terecht voor informatie, advies of begeleiding. De decaan kan bijvoorbeeld een second opinion geven over vragen of problemen waar uw kind binnen en buiten de opleiding tegenaan loopt. Ook staat de decaan studenten bij wanneer er sprake is van een functiebeperking. Zo nodig verwijst de decaan door naar de studentenpsycholoog. Via de studentenpsycholoog worden ook trainingen (faalangst, zelfvertrouwen) aangeboden die je kind kunnen ondersteunen tijdens de studie.

Study & Career Centre

De studiekeuzeadviseurs van De Haagse Hogeschool begeleiden aankomende en zittende studenten bij vragen over studiekeuze en loopbaan. Heeft je kind vragen over het kiezen van een opleiding, twijfels over de gekozen opleiding, werken of doorstuderen na afstuderen? Dan kan je kind altijd een afspraak maken met een van de studiekeuzeadviseurs. Op www.dehaagsehogeschool.nl/studiekeuze zie je hoe je dit kunt doen.

10 studiekeuzetips

Voor aanstormende studenten

1 **Wat zijn jouw interesses?** Vraag je af: Wat doe ik graag? Welke dingen die ik doe geven me de meeste energie? Doe eens online interesstetests, speel de Future You game via hhs.nl/futureyou of volg een studiekeuzeworkshop.

2 **Verzamel afbeeldingen die jou inspireren.** Wat volg jij op Instagram, Snapchat of TikTok? Welke tijdschriften of boeken lees je? Kies dingen waar jij blij van wordt. Wat zijn jouw thema's?

3 **Verruim je blik.** Kijk eens naar beroepen van mensen in jouw omgeving. Schrijf eens een paar beroepen op waarvan je niet wist dat ze bestonden en die jou best interessant lijken.

4 **Klinkt leuk, een beroep als developer, fotograaf of voedingsdeskundige.** Maar wat doe je dan eigenlijk de hele dag? Verdiep je in online vacatures, dan zie je de taakbeschrijving staan. Welke taken spreken je aan, welke niet?

5 **Wat wordt jouw focus?** Waar wil jij specialist in zijn? Ligt jouw passie op het gebied van cijfers, taal, zorg of duurzaamheid? Zo zijn er allerlei thema's. Praat hier eens met je ouders over. En als je dan toch bezig bent, vraag dan gelijk wat zij het leukste (en lastigste) aan hun functie vinden.

6 **Welke bedrijven spreken jou aan?** Waar zou jij graag eens een dagje achter de schermen willen kijken en wat is hiervan de reden?

7 **Verzamel al je lef.** Ken je iemand bij een bedrijf of in een functie die jou interessant lijkt? Vraag of je mee mag lopen. Een dag, of een dagdeel. Mensen vertellen graag over wat ze dagelijks doen en onthouden jouw initiatief. Wie weet komt dat ooit nog van pas!

Ik wil me graag aanmelden voor de proefstudeerdag

8 **Bezoek Open Dagen,** meld je aan voor een Proefstudeerdag of voor Meelopen. Zo ervaar je pas echt hoe een hbo-studie voelt en of de opleiding bij je past.

9 **Kijk eens naar online boekenlijsten.** Bijvoorbeeld via indexbooks.nl/students.php of via catalogus.hhs.nl/boekenlijsten. Welke boeken ga je eigenlijk bestuderen in jaar 1 en 2? Lijkt dat je wat? Op die manier kun je heel goed studies met elkaar vergelijken.

10 **Ga in gesprek.** Met je ouders, je vrienden, maar ook met de decaan of mentor van je eigen school. Of stap eens naar een studiekeuzeadviseur op het hbo. Bij de studiekeuzeadviseurs van De Haagse Hogeschool ben je altijd welkom.

Succes!

CONTACT

Study & Career Centre
De Haagse Hogeschool
Johanna Westerdijkplein 75
2521 EN Den Haag

Ovaal 1.10 (1^e etage, boven
de hoofdingang)
studiekeuzeadviseur@hhs.nl

dehaagsehogeschool.nl

let's change
YOU. US. THE WORLD.

DE HAAGSE
HOGESCHOOL

De Haagse Hogeschool
Johanna Westerdijkplein 75
2521 EN Den Haag

dehaagsehogeschool.nl

CONTACT

Study & Career Centre

De Haagse Hogeschool
Johanna Westerdijkplein 75
2521 EN Den Haag

Ovaal 1.10 (1^e etage, boven de hoofdingang)

studiekeuzeadviseur@hhs.nl

Concept: Dienst Onderwijs, Kennis & Communicatie

Tekst: Het Nederlands Tekst Bureau

Illustraties: Joskaas Worst

Disclaimer Hoewel dit boekje met de grootste zorgvuldigheid is samengesteld, kunnen er geen rechten worden ontleend aan de inhoud. Voor eventuele opmerkingen of vragen over dit boekje kan je contact opnemen met De Haagse Hogeschool, Study & Career Centre, via **studiekeuzeadviseur@hhs.nl**.